

HALİD ZİYA UŞAKLIĞIL

Doğum: Eyüp, İstanbul, 1866

Ölüm: İstanbul; 23 Mayıs, 1945

Eserleri

Romanları

Sefile (1886)

Nemide (1889)

Bir Ölüünün Defteri (1890)

Ferdi ve Şürekası (1894)

Mai ve Siyah (1895)

Kırık Hayatlar (1924)

Aşk -ı Memnu (1925)

Tiyatro

Firuzan (1918)

Fare (1919)

Kabus (1959)

Öykü

Bir izdivacın Tarih – i Muşakası (1889)

Bir Muhıranın Son Yaprakları (1889)

Küçük Fıkaraalar (1896)

Bir Yazın Tarihi (1898)

Solgun Demet (1901)

Sepette Bulunmuş (1920)

Bir Hikaye- i Sevda (1922)

Hepsinden Acı (1934)

Onu Beklerken (1935)

Aşka Dair (1935)

İhtiyar Dost (1939)

Kadın Pençesi (1939)

Anı

Kırk Yıl (1936)

Bir Acı Hikaye (1942)

Saray ve Ötesi (1942)

Deneme

Fransız Edebiyatının Numune ve Tarihi (1885)

Hikaye ve Temaşa (1889)

Yunan Edebiyatı (1912)

Latin Edebiyatı (1912)

Alman Tarihi Edebiyatı (1912)

Fransız Tarihi Edebiyatı (1912)

Sanata Dair (1938)

BAŞARILARI

Servet- i Fünun Edebiyatında, en önemli nesir ustalarından biri olarak kabul edilir. İlk nesil romanı örneği olan “Mai ve Siyah” Uşaklıgil'in aynı zamanda “Batılı Standartlara Örnek” öncü romanıdır. Eserlerinde, yazarın zamanına kadar yok sayılmaya çalışılmış realizm öne çıkar. Edebiyat dilini süslü ve ağır kullanır, ancak, yine de dil kullanımı başarılı kabul edilir.

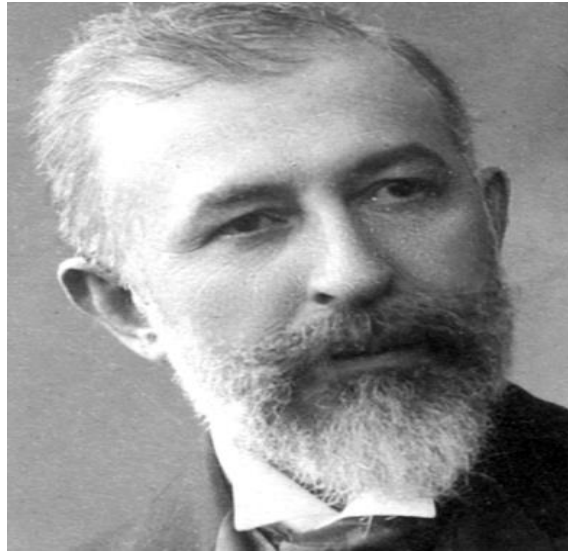
Halid Ziya Uşaklıgil'in romanlarına kadar, Türk Edebiyatında vakayı öne çıkaran anlayış, yazarın, romandaki kahramanların iç dünyalarını, psikolojilerini ve etki eden şartları detaylı tasvir etmesiyle değişmiştir. Türkçe'de basılmış ilk Fransız Edebiyatı tarihi kitabı (Garbdan Şarka Seyyale- i Edebiye) Uşaklıgil imzasını taşır.

BİYOĞRAFI

Halid Ziya Uşaklıgil, 1866'da Eyüp, İstanbul'da doğdu. Mercan'da mahalle mektebine başlayan yazar, yeni mevzuata göre eğitim veren Sıbyan Mektebine geçiş yaptı. Fatih Askeri Rüşdiyesi ve İzmir Rüşdiyesinde eğitim gördü.

Kişiliğimin askerliğe elverişli olmadığını fark edince askeriye'den ayrıldı. Bireysel olarak özel hocalardan Farsça, Fransızca, Almanca, İtalyanca ve matematik dersleri aldı. Bir dönem Mechitariste Okulunda, Ermeni Katolik rahiplerden Dünya Edebiyatı dersleri aldı. Özellikle, Fransız Edebiyatını yakından tanıdı. Fransızca'dan çeviriler yapmaya başladı. Henüz öğrenciyken Uşaklıgil'in eserleri yayımlanmaya başladı. İstanbul'da iş hayatına girdi. Bıçakcızade Hakkı ve Tevfik Nevzat isimlerindeki iki arkadaşıyla "Nevruz" dergisini çıkarttı. İzmir'in ilk edebiyat dergisi olan Nevruz'da, hikayeler, çeviri şiirler, mensur şiirler, bilimsel yazılar bulunuyordu.

1885 yılında Garbden Şarka Seyyale- i Edebiye isimli ilk eseri basıldı. Bir süre İzmir Rüşdiyesinde Fransızca Öğretmeni olarak çalıştı. Fransızca derslerinin yanında, Türk Edebiyatı dersleri de verdi. 1886 yılında Tevfik Nevzat adındaki arkadaşıyla beraber "Hizmet" Gazetesini çıkardı. Gazete kentin kültür sanat hayatına canlılık ve heyecan getirdi. 1895 yılında Mai ve siyah romanının, Servet -i Fünunda tefrika edilmesi, Uşaklıgil'i tartışmasız en önemli romancı haline getirdi. 1899 senesinde evlendi, bu evlilikten altı çocuğu oldu. Peşpeşe kaybettiği üç çocuğunun ardından, hüznü yazılar yayımladı. Sanat için sanat anlayışı ile eserler veren yazar, özellikle aydın zümreyi konu alan ve aydınlara seslenen romanlar yazmıştır. 1909 senesine kadar üst düzey memuriyet, yöneticilik yaptı. Yazdığı bir yazıdan dolayı soruşturma geçirdi, aklanmasına rağmen Servet-i Fünun, Tevfik Fikret idaresine geçinceye kadar, yazı yayımlamayı reddetti. İlk çocuğunu küçük yaşta, diğer iki çocuklarını da çocukluk çağlarında kaybeden yazar, otuz beş yaşındaki oğlunun intihar etmesi ile hayat ve edebiyat ile bağlarını tamamen kopardı. Kendisine uygulanmak istenen tüm tedavileri redderek, 27 Mart 1945 tarihinde vefat etti.

Halid Ziya Uşaklıgil (Vikipedi Görsel İmaj)